

Voor meer info over
veilig werken, kijk op
www.agroarbo.nl

Werken in besloten ruimten

Tips en vuistregels voor de toolboxmeeting

Besloten ruimten als silo's, riolen, leidingen, werkputten, tankwagens, mestverspreiders, diepe putten, sleuven en pijpleidingen zijn klein, nat en niet bedoeld voor personen. Ze zijn moeilijk toegankelijk en er is nauwelijks licht en natuurlijke ventilatie. Voor je eigen veiligheid moet je bij het werken in deze besloten ruimten daarom een aantal regels in acht nemen.

Vergeet niet een
sterke, lange
reddingsgordel
te dragen

Alle toolboxes zijn ook digitaal te gebruiken via de Veilig Vakwerk-dienst.
Ga voor meer informatie naar www.veiligvakwerk.nl.

WEET WAAR JE IN WERKT

In een besloten ruimte is er een kans op verstikking, bedwelming, vergiftiging, elektrocutie, brand of explosie. Je mag er niet onbeschermd in als:

1. het zuurstofpercentage minder is dan achttien volumeprocenten;
2. de concentratie van giftige stoffen of dampen boven de grenswaarde zit;
3. er explosiegevaar is.

Voor punt 1 en 2 geldt dat je er met onafhankelijke adembescherming wel in mag. Een te laag zuurstofpercentage merk je niet, omdat je in een soort roes terechtkomt. Meten is noodzakelijk. Het zuurstofpercentage kan omlaag gaan door chemische reacties, bijvoorbeeld bij roestvorming of bij las- en snijwerkzaamheden. Als het zuurstofpercentage te hoog (meer dan 21 volumeprocenten) wordt, is er een grotere kans op brandgevaar.

Bij aanwezig explosief gasmengsel moet dit tien procent onder de LEL-waarde (explosiegrens) blijven. Kan dit niet, dan mag je er niet in! Metingen worden uitgevoerd door een deskundig persoon en op meerdere plaatsen. Als de situatie tijdens de werkzaamheden kan veranderen, moet er continu worden gemeten, bijvoorbeeld als je werkt met brandbare en explosieve stoffen (verven of oplosmiddelen) of bij lassen en snijden.

WEERSOMSTANDIGHEDEN

Ook weersomstandigheden kunnen van invloed zijn.

- Mist en windstil weer zorgen voor minder ventilatie, dus een hogere luchtvochtigheid.
- Vorst zorgt voor een lage luchtvochtigheid, waarbij door statische kleding en materialen vonken kunnen ontstaan.
- Een hoge temperatuur zorgt voor een snellere verdamping

VEILIGHEIDSWACHT

Er moet altijd iemand in de buurt zijn waarmee je kunt communiceren. Spreek van tevoren af hoe je dat doet. De veiligheidswacht schakelt de hulpverlenende diensten in als er iets misgaat.

Regel een veiligheidswacht

TIPS EN VUISTREGELS

- Je moet minimaal achttien jaar zijn.
- Voordat je aan het werk gaat, moet je weten:
 - wat de gevaren zijn en welke maatregelen daartegen zijn genomen;
 - welke persoonlijke beschermingsmiddelen en blusmiddelen geschikt zijn;
 - hoe de communicatie- en reddingsprocedures eruit zien;
 - wie de veiligheidswacht is.
- Breng afzettingen aan. Zorg ervoor dat uitlaatgassen van machines die in de buurt werken niet de besloten ruimte kunnen binnendringen.
- Ken de metingen en voer een visuele inspectie uit voordat je begint.
- Draag een sterke, lange reddingsgordel. Zet deze vast bij de ingang.
- Beoordeel hoe je zo kort mogelijk in de besloten ruimte kunt werken.
- Zorg voor natuurlijke ventilatie. Lukt dit niet, zorg dan voor mechanische ventilatie (inblazen van lucht). Lukt dat ook niet, zorg dan voor plaatselijke afzuiging bij het vrijkomen van gassen of dampen. Ventileer voor én tijdens de werkzaamheden.
- Voorkom dat gassen of vloeistoffen in de besloten ruimte terechtkomen door leidingen af te sluiten of los te koppelen.
- Voor brand zijn drie dingen nodig: een brandbare stof, zuurstof en een ontstekingsbron. Als één van deze drie dingen wordt weggenomen, ontstaat er geen brand.
- Voorkom elektrocutie door schakelaars te vergrendelen en de elektrische apparatuur spanningsvrij te maken. Door slechte ventilatie is er meer geleiding, doordat de vochtigheid hoger is.
- Hulpverlening in een besloten ruimte is moeilijk. Neem geen onnodige risico's! Zorg dat de toegangswegen vrij zijn. Breng tijdens de bouw klimijzers, ladders, enzovoort aan om de toegang gemakkelijker te maken.

TEKST: **Corina van Zoest-Meester**, adviseur arbo

FOTO: **CUMELA Communicatie**